

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL [...] GYVENAMŲJŲ NAMŲ GYVENTOJŲ KOLEKTYVINIO SKUNDO PRIŠ KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2014-01-22 Nr. 4D-2012/2-1434

Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo [...] gyvenamųjų namų gyventojų (toliau vadinama – pareiškėjai) kolektyvinį skundą dėl Kauno miesto savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų galimo biurokratizmo ir (ar) piktnaudžiavimo, nesiimant veiksmų, kad būtų išspręsta gyventojų keliamą problema dėl UAB „A“ priklausančio „B“ baro (...) lauko terasoje naktimis keliamo triukšmo.

2. Pareiškėjai skunde nurodė:

„[...] šiuo metu mūsų gyvenamosios vietos adresu, t. y. [...] vidiniame kieme, tiesiai po gyventojų langais (atstumas nuo kai kurių miegamųjų langų siekia vos 5–6 metrus), 2012-07-13 dieną naktinis klubas „B“ įsirengė didžiulę lauko terasą, kurioje naktimis prekiaujama alkoholiniais gėrimais ir vykdoma kita komercinė veikla“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „Klubo lankytojų, kurių penktadienių, šeštadienių naktimis susirenka apie 100–200, šioje lauko terasoje visa naktį yra labai triukšmingai linksminamasi (iki 5–6 val. nakties), masiškai rūkoma, pastoviai girdisi neblaivių klubo lankytojų keiksmai. [...] Mes, bendro kiemo gyventojai, ypač penktadienių ir šeštadienių naktimis, esame kankinami košmariškais triukšmais, naktimis nebegalime užmigti [...]“.

2.3. „Kauno visuomenės sveikatos centro ir Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Kauno skyriaus specialistai jau kelis kartus atliko triukšmo matavimus ir įvertino decibelų lygį ir gyventojų miegamuosiuose kambariuose, ir kieme, triukšmas visada stipriai viršijo leistinas normas.“

2.4. „Miesto savivaldybei bei policijai jau prirašėme šūsnį skundų, bet kol kas nematome jokių akivaizdžių pokyčių dėl įžūlių įstatymų pažeidėjų sutramdymo. Savivaldybė į visą tai reaguoja neefektyviai [...]. Rašome daug skundų, kviečiame beveik kas naktį policijos patrulius. Policija pripažįsta, kad gyventojai naktimis skundžiasi pagrįstai, juk ne vienas žmogus skundžiasi – skambučių daugybė [...]“.

2.5. „Mes, suaugę kiemo gyventojai, mūsų kiemo vaikai, kūdikiai, nėščios moterys ir sunkūs ligoniai pastoviai naktimis esame kankinami baisiai dideliu triukšmu.“

2.6. „[...] leidimai šio klubo veiklai buvo išduoti ignoruojant gyventojus, ignoruojant įstatymus, nes atstumas nuo lauko terasos iki artimiausio gyvenamo namo siekia vos 5–6 metrus. Kiemas yra siauras ir triukšmas jame atsimuša aidu, kaip šuliny. Atsakingi už licencijų išdavimą asmenys šiuo atveju gyventojų interesus paprasčiausiai ignoravo, nesiteikė pasidomėti, ar kiemas ir jame įrengta lauko terasa yra pritaikyta tokiai veiklai.“

3. Kartu su skundu Seimo kontrolieriui pareiškėjai pateikė:

3.1. Kauno visuomenės sveikatos centro 2012-09-05 raštą Nr. 2-2825-7 (4.11) ir 2012-09-12 raštą Nr. 2-2911-7 (4.11) (kopijas), kuriuose ši institucija nurodo Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Kauno skyriaus 2012-08-31 ir 2012-09-06 atliktų triukšmo lygio matavimų rezultatus, patvirtinančius, kad „B“ baro vykdomos veiklos metu buvo viršijami maksimalūs garso slėgio lygiai. Kauno visuomenės sveikatos centro 2012-09-12 rašte Nr. 2-2911-7(4.11) taip pat informuojama: „[...] su skundu susijusi medžiaga, raštu perduota Kauno miesto savivaldybei pagal kompetenciją sprendimo priėmimui“;

3.2. pareiškėjų kolektyvinius skundus Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kauno miesto centro policijos komisariato (toliau vadinam – Centro policijos komisariatas arba Kauno m. Centro PK) viršininkui (kopijas), iš kurių matyti, kad gyventojai nuo 2012-07-14 iki 2012-09-26 rašytiniais skundais **kasdien** kreipėsi į Centro policijos komisariatą, skųsdamiesi dėl viešosios rimties trikdymo „B“ baro lauko terasoje;

3.3. Centro policijos komisariato Viešosios policijos skyriaus Centro policijos nuovados 2012-08-17 raštą Nr. 20-22-S-12026, 2012-09-12 raštą Nr. 20-22-S-13071 ir 2012-09-13 raštą Nr. 20-22-S-13131 (kopijas). Šiais raštais Centro policijos komisariato Viešosios policijos skyriaus Centro policijos nuovada informavo pareiškėjus apie UAB „A“ priklausančio „B“ baro vadovui C surašytus 3 nutarimus administracinių teisės pažeidimų bylose ir paskirtas administracines nuobaudas.

4. Pareiškėjai prašo Seimo kontrolieriaus: „Tikimės, jog tinkamai ir profesionaliai sureaguosite į šį kolektyvinį skundą, bei raštu informuosite apie šio skundo nagrinėjimo eigą ir apie priemones, kurių buvo imtasi, pašalinant galimai neteisėtus veiksmus.“

5. Pareiškėjai Seimo kontrolieriui 2013-04-16, 2013-04-24, 2013-06-05, 2013-06-28, 2013-08-19, 2013-09-18, 2013-11-04 ir 2014-01-14 pateikė skundo papildymo raštus, kuriuose nurodė naujas faktines aplinkybes, susijusias su UAB „A“ priklausančio „B“ baro ir jo lankytojų keliamu triukšmu, bei pateikė šias aplinkybes patvirtinančių dokumentų (akustinio triukšmo matavimų protokolus, filmuotą medžiagą, kurioje užfiksuoti viešosios rimties pažeidimai, kreipimusi į Centro policijos komisariatą, Kauno apylinkės teismo 2013-03-26 nutarties ir 2013-04-16 nutarimų kopijas ir kt.) kopijas. Skundo papildymo raštuose pareiškėjai taip pat akcentavo, jog, šaltuoju metų sezonu UAB „A“ įrengtoje lauko terasoje nebevykdant veiklos, juos vargina „B“ baro, naktinių klubų „D“ ir „E“ veiklos metu stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiami žemi dažniai.

6. Vadovaujantis 2010-06-10 Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XI-897 „Dėl Augustino Normanto paskyrimo Seimo kontrolieriumi“, pareiškėjų skundus dėl savivaldybių institucijų ir įstaigų pareigūnų veiklos nagrinėjo Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius Augustinas Normantas, o Lietuvos Respublikos Seimo 2013-04-23 nutarimu Nr. XII-257 „Dėl Raimondo Šukio paskyrimo Seimo kontrolieriumi“ šių skundų tyrimas perduotas Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui Raimondui Šukiui.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

7. Seimo kontrolierius dėl pareiškėjų skunde nurodytų aplinkybių 2012-10-25 raštu Nr. 4D-2012/4-1434/3D-3477 kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorių Dainių Ratkelį bei Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kauno miesto centro policijos komisariato viršininką Gintautą Dirmeikį, prašydamas pateikti paaiškinimus dėl pareiškėjų skundo teiginių bei atsakyti į Seimo kontrolieriaus klausimus.

Nustatytos skundo tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

8. Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato (arba toliau – Kauno apskr. VPK) Kauno m. Centro PK viršininko G. Dirmeikio pasirašytu 2012-11-20 raštu Nr. 20-22S-17012 Seimo kontrolierius buvo informuotas, kad:

„[...] dėl [...] gyventojų kolektyvinių skundų dėl su naktinio klubo „B“ veikla susijusio triukšmo Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kauno miesto centro policijos komisariato Viešosios policijos skyriaus Centro policijos nuovados policijos [...] pareigūnai UAB „A“ klubo „B“ direktoriui C surašė 9 administracinio teisės pažeidimo protokolus pagal LR ATPK [Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso] 183 str. bei priėmė 9 administracinio teisės pažeidimo nutarimus, patraukdami C administracinę atsakomybę. Apie priimtus Kauno apskr. VPK Kauno m. Centro PK administracinio teisės pažeidimo nutarimus, susijusius su Kauno m. Centro PK prižiūrime teritorijoje esančiuose klubuose, restoranuose bei kavinėse daromais pažeidimais, jei pažeidėjas yra klubų, restoranų bei kavinų savininkas ar įgaliotas asmuo, visada informuojama Kauno miesto savivaldybė.“

9. Seimo kontrolierius gavo Savivaldybės administracijos direktoriaus D. Ratkelio pasirašytą 2012-11-26 raštą Nr. R15-954-(R20-848), kuriame dėl pareiškėjų skunde nurodytų aplinkybių buvo paaiškinta:

„[...] Savivaldybės gydytojo tarnyba [...] 2012 m. rugpjūčio 24 d. kreipėsi į Urbanistikos ir architektūros skyrių raštu Nr. 67-3-190 ir Licencijų ir paslaugų skyrių raštu Nr. 67-3-189. Urbanistikos ir architektūros skyrius 2012 m. rugpjūčio 29 d. raštu Nr. 70-3-205 informavo Savivaldybės gydytojo tarnybą, kad projekte yra numatytas eksploatuojamos terasos įrengimas ant pastato dalies stogo. Licencijų ir paslaugų skyrius 2012 m. rugpjūčio 31 d. raštu Nr. 29-4-393 informavo Savivaldybės gydytojo tarnybą, kad UAB „A“ licencija Nr. ... verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais yra išduota tik kavinėje, ...

[...] Savivaldybės gydytojo tarnyba dar 2012 m. rugpjūčio 10 d. raštu Nr. 67-2-371 kreipėsi į Kauno visuomenės sveikatos centrą dėl klubo „B“ veiklos metu galimai keliamo triukšmo. Kauno miesto visuomenės sveikatos centras 2012 m. rugsėjo 12 d. raštu Nr. 2-2912-7(4.11) informavo Savivaldybės gydytojo tarnybą apie atliktų triukšmo matavimų rezultatus. Minėti rezultatai parodė, kad **gyvenamajame name, ... bei minėto namo gyvenamojoje aplinkoje triukšmo lygis viršijo HN 33:2011**. Savivaldybės gydytojo tarnyba 2012 m. rugsėjo 19 d. raštu Nr. 67-2-418 įpareigojo klubo „B“ vadovą kuo skubiau imtis priemonių triukšmo lygio mažinimui lauko terasoje, esančioje ..., nuo 2012 m. spalio 1 d. vakaro metu nuo 18.00 val. iki 22.00 val. bei visiškai uždaryti lauko terasą nakties metu nuo 22.00 val. iki 6.00 val.

[...] Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorius 2012 m. rugsėjo 7 d. organizavo bendrą visų gavusių skundą institucijų pasitarimą. Pasitarime buvo nuspręsta peržiūrėti Triukšmo prevencijos Kauno viešosiose vietose taisyklės bei Savivaldybės administracijai, surinkus iš kontroliuojančių institucijų informaciją ir ją apibendrinus teikti Kauno miesto savivaldybės tarybos kolegijai (toliau – Kolegija). Visą surinktą informaciją Savivaldybės administracija 2012 m. spalio 12 d. raštu Nr. (A27V126)-R-4499 pateikė Kolegijai. 2012 m. spalio 16 d. Kolegijos posėdžio metu minėtame rašte išdėstyti pasiūlymams buvo pritarta.

[...] informuojame, kad gretimų pastatų savininkų ar naudotojų derinimas, rengiant paprastojo remonto projektą ar atliekant patalpų ar pastato išorės paprastojo remonto apimties statybos darbus, teisės aktuose nėra reglamentuotas. Kadangi licencija verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais buvo išduota negyvenamajame pastate, todėl UAB „A“ prašydama išduoti minėtą licenciją neturėjo pateikti ... gyventojų sutikimo.“

10. Savivaldybės administracijos 2012-11-26 rašte Nr. R15-954-(R20-848) taip pat paaiškinta:

10.1. Į klausimą, „[...] ar UAB „A“ kreipėsi (kada kreipėsi) į Savivaldybės administraciją dėl [...] namų vidiniame kieme lauko terasos įrengimo suderinimo [...]“, atsakyta:

„UAB „A“ 2012 m. liepos 30 d. pateikė Urbanistikos ir architektūros skyriui prašymą raštu pritarti statinio projektui „Pastato ..., I ir II a. patalpų tvarkybos (remontas, restauravimas, pritaikymas)“. Urbanistikos ir architektūros skyrius, atsižvelgdamas į pareiškėjo prašymą, patikrino pateiktą projektinę dokumentaciją ir išdavė rašytinį pritarimą, suteikiantį teisę atlikti ypatingo statinio maitinimo patalpų unikalus Nr. ... paprastąjį remontą.“

10.2. Į klausimą, „[...] koku teisiniu pagrindu remdamasi UAB „A“ nurodė turinti teisę įsirengti [...] namų vidiniame kieme lauko terasą [...]“, atsakyta:

„Statybą leidžiantis dokumentas paprastojo remonto darbams objekte, ..., išduotas UAB „A“, vadovaujantis 2012 m. vasario 22 d. nuomos sutartimi Nr. 08 (įregistruota Nekilnojamojo turto registre) ir patalpų savininko UAB „G“ sutikimu.“

10.3. Į klausimą, „[...] ar [...] namų vidiniame kieme lauko terasos įrengimas buvo derinamas su gyvenamųjų namų, [...] gyventojais [...]“, atsakyta:

„Kartu su projektu gretimų statinių savininkų derinimai nebuvo pateikti. Pažymėtina, kad projekto sprendiniuose nėra nurodytas terasos įrengimo tikslas ir jos tikslinė naudojimo paskirtis. Projekte numatyta nagrinėjamą terasą įrengti ant esamo pastato stogo, atliekant paprastojo remonto apimties statybos darbus. Gretimų pastatų savininkų ar naudotojų derinimas, rengiant paprastojo remonto projektą ar atliekant patalpų ar pastato išorės paprastojo remonto apimties statybos darbus, teisės aktuose nėra reglamentuotas.“

10.4. Į klausimą, „[...] ar [...] namų gyventojai nesikreipė į Savivaldybės administraciją su prašymu sutrumpinti UAB „A“ išduotoje licencijoje verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais bare „B“ nurodytą prekybos alkoholiu laiką“, atsakyta:

„Licencijų ir paslaugų skyrius pirmą [...] gyventojų skundą (kartu buvo nurodyta dar 10 institucijų adresatai) gavo 2012 m. rugpjūčio 29 d. [...]. 2012 m. rugsėjo 25 d. [...], ... gyventojai vėl parašė kolektyvinį skundą Savivaldybės administracijos direktoriui, kuriame kėlė tuos pačius klausimus ir jau buvo prašoma sutrumpinti prekybos alkoholiniais gėrimais laiką nuo 22.00 val. iki 8.00 val. Visą surinktą informaciją Savivaldybės administracija 2012 m. spalio 12 d. raštu Nr. (A27V126)-R-4499 pateikė Kolegijai, siūlydama:

- jeigu ir įgyvendinus visas klubo direktoriaus taikytas triukšmo prevencijos ir mažinimo priemones, bus dar kartą viršytas triukšmo lygis, apriboti klubo darbo laiką nuo 22.00 iki 8.00 val. 7 kalendorinių dienų laikotarpiui;

- apribojus veiklą, ir įmonei nesilaikant apribotos veiklos režimo, rengti Savivaldybės tarybos sprendimo projektą dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo nuo 22.00 val. iki 8.00 val.

2012 m. spalio 16 d. Kolegijos posėdžio metu minėtiems Savivaldybės administracijos pasiūlymams buvo pritarta.“

10.5. Į klausimą, „[...] ar Savivaldybės administracijai yra (ir nuo kada) žinoma apie Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Kauno skyriaus 2012-08-31 ir 2012-09-06 atliktų triukšmo lygio matavimų bare „B“ vykdomos veiklos metu rezultatus [...]“, atsakyta:

„Savivaldybės gydytojo tarnyba 2012 m. liepos 30 d. gavo pilietės K, gyvenančios ..., skundą dėl klubo „B“ keliamo triukšmo. Savivaldybės gydytojo tarnyba 2012 m. rugpjūčio 10 d. raštu Nr. 67-2-371 kreipėsi į Kauno visuomenės sveikatos centrą dėl klubo „B“ veiklos metu galimai keliamo triukšmo. Kauno miesto visuomenės sveikatos centras 2012 m. rugsėjo 12 d. raštu Nr. 2-2912-7(4.11) informavo Savivaldybės gydytojo tarnybą apie atliktų triukšmo matavimų rezultatus. **Minėti rezultatai parodė, kad gyvenamajame name, ... bei minėto namo gyvenamojoje aplinkoje triukšmo lygis viršijo HN 33:2011.**“

10.6. Į klausimą, „[...] kokių veiksmų (priemonių) Savivaldybės administracija ėmėsi po Kauno visuomenės sveikatos centro perduotos medžiagos apie atliktus akustinio triukšmo, viršijusio maksimalius garso slėgio lygius, matavimus [...]“, atsakyta:

„Savivaldybės gydytojo tarnyba, siekdama išsaugoti žmonių, gyvenančių ..., sveikatą nuo keliamo neigiamo triukšmo poveikio [...] įpareigojo klubo „B“ vadovą kuo skubiau imtis priemonių triukšmo lygio mažinimui lauko terasoje, esančioje ..., nuo 2012 m. spalio 1 d. vakaro metu nuo 18.00 val. iki 22.00 val. bei visiškai uždaryti lauko terasą nakties metu nuo 22.00 val. iki 6.00 val. [...].

2012 m. rugsėjo 21 d. įvykusiame Nuolatinės darbo grupės triukšmo valdymo problemoms Kauno mieste nagrinėti (toliau – Darbo grupė) posėdyje naktinio klubo „B“ vadovas C pasiūlė 2012 m. rugsėjo 28 d. posėdžiui pateikti pasirašytą raštišką susitarimą (buvo teigiama, kad buvo rastas kompromisas su gyventojais) su aplinkiniais gyventojais dėl lankytojų lankymosi lauko terasoje iki 24 val. Darbo grupė tam pritarė ir įpareigojo klubo vadovą pateikti raštišką taikomų prevencinių priemonių triukšmo mažinimui priemonių planą. 2012 m. rugsėjo 28 d. Darbo grupės posėdyje gyventojų raštiškas sutikimas nebuvo pateiktas, buvo nutarta apriboti klubo „B“ lauko terasos darbo laiką iki 22.00 val. ir esamos situacijos pokyčius aptarti kitame darbo grupės posėdyje. 2012 m. spalio 8 d. Darbo grupės posėdyje dalyvavę [...] gyventojai informavo, kad lauko terasa nusiskundimų nebeturi. Gyventojai darbo grupės posėdžio metu skundėsi, kad išnykus triukšmo šaltiniui terasoje, jie girdi stacionarių muzikos grotuvų (žemų dažnių) keliamą triukšmą klubo viduje. Posėdžio metu buvo nuspręsta kreiptis į Kauno visuomenės sveikatos centrą dėl pakartotinių triukšmo lygio matavimų atlikimo, atsiradus naujoms aplinkybėms. Taip pat įpareigoti klubo „B“ vadovą C iki 2012 m. spalio 9 d. pateikti Savivaldybės gydytojo tarnybai prevencinių triukšmo mažinimo priemonių planą. Kauno miesto savivaldybės administracija 2012 m. spalio 11 d. raštu Nr. R15-816-(K91/2) kreipėsi į Kauno visuomenės sveikatos centrą dėl pakartotinių triukšmo lygio matavimų atlikimo. [...] Klubo „B“ vadovas 2012 m. spalio 12 d. raštu pateikė Savivaldybės gydytojo tarnybai triukšmo mažinimo priemonių planą. 2012 m. spalio 15 d. Savivaldybės gydytojo tarnybos atstovai nuvyko į klubą „B“ ir patikrino triukšmo mažinimo priemonių įgyvendinimo aplinkybes. Apsilankymo metu pažeidimų užfiksuota nebuvo.“

11. Iš kartu su Savivaldybės administracijos 2012-11-26 raštu Nr. R15-954-(R20-848) pateiktų dokumentų taip pat nustatyta:

11.1. UAB „A“ Savivaldybės administracijos Urbanistikos ir architektūros skyriui **2012-07-30 pateikė** prašymą raštu pritarti statinio projektui, prašydama ne tik atlikti pastato, ..., I ir II aukštų patalpų paprastąjį remontą, bet ir ant pastatų, ..., stogo įrengti laikiną sezoninę lauko terasą. Savivaldybės administracijos Urbanistikos ir architektūros skyrius **2012-07-30 išdavė** rašytinį pritarimą statinio projektui Nr. 70-23-320 pagal minėtąjį UAB „A“ prašymą raštu pritarti statinio projektui, kuriuo leista atlikti ypatingo statinio maitinimo patalpų (unikalus Nr. ...) paprastąjį remontą.

11.2. Pagal UAB „A“ 2012-07-04 paraišką dėl neterminuotos alkoholio licencijos išdavimo Savivaldybė 2012-07-05 išdavė UAB „A“ licenciją Nr. ... verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais kavinėje, ..., nuo 0–24 valandos.

11.3. Pareiškėjų 2012-08-26 kolektyvinis skundas dėl UAB „A“ lauko kavinės-terasos įrengimo ir viešojo maitinimo veiklos joje teisėtumo, dėl licencijos prekiauti alkoholiniais gėrimais lauko terasoje išdavimo teisėtumo ir dėl viešosios rimties (triukšmo) trikdymo lauko terasoje buvo nagrinėjamas *Nuolatinės darbo grupės triukšmo valdymo problemoms Kauno mieste nagrinėti* (sudaryta Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-09-20 įsakymu Nr. A-3465) 2012-09-21, 2012-10-03, 2012-10-08 posėdžiuose, sprendžiant „B“ baro savininkams duoto įpareigojimo dėl triukšmo mažinimo priemonių parengimo ir įgyvendinimo klausimą.

11.4. Savivaldybės administracija dėl pareiškėjų 2012-08-26 kolektyviniame skunde nurodytų aplinkybių teikdama siūlymus Savivaldybės tarybos kolegijai, 2012-10-12 rašte Nr. (A27V126)-R-4499, be kita ko, nurodė, jog:

„[...] Urbanistikos ir architektūros specialistai yra pritarę eksploatuojamo stogo (terasos) įrengimo projektui. Projekte nebuvo numatyta galimybė terasoje vasaros sezonui įrengti staliukų, skirtų viešo maitinimo paslaugoms teikti. **Brėžiniai, numatantys viešo maitinimo paslaugų zonos išplėtimą ant eksploatuojamo stogo (terasos), buvo atmesti**, nes vykdant veiklą uždaroje erdvėje

(kiemas apsuptas pastatų sienomis) su aktyvia akustika, sudėtinga užtikrinti normatyvinius triukšmo lygius. Tą patvirtino įmonės dabartinė veikla. [...].

Savivaldybės gydytojo tarnyba 2012 m. rugsėjo 19 d. raštu Nr. 67-2-418 įpareigojo naktinio klubo „B“ direktorių kuo skubiau (nuo 2012 m. spalio 1 d.) **imtis priemonių triukšmo lygio mažinimui** (neviršyti leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, nurodytų higienos normoje HN 33:2011) **lauko terasoje vakaro metu nuo 18 val. iki 22 val. bei visiškai uždaryti lauko terasą nakties metu nuo 22 val. iki 6 val.** Apie priimtus sprendimus ir taikytas triukšmo mažinimo priemones ir jų rezultatus informuoti Savivaldybės gydytojo tarnybą raštiškai. 2012 m. rugsėjo 26 d. klubo direktorius informavo Savivaldybės gydytojo tarnybą, kad įsipareigoja nuo spalio 1 d. lauko terasoje išjungti muziką nuo 22 val., o nuo 24 val. neįleisti asmenų į lauko terasą (t. y. nesutiko su Savivaldybės gydytojo tarnybos reikalavimu uždaryti terasą nuo 22 val.).“

11.5. Savivaldybės tarybos kolegija 2012-10-16 posėdyje (protokolas Nr. CP-19), svarstydamą Savivaldybės administracijos 2012-10-12 rašte Nr. (A27V126)-R-4499 teiktus siūlymus, nutarė:

„[...] Pakartotinai įspėti klubo B“ savininkus.

„[...] Pasikartojus pažeidimams, šį klausimą teikti svarstyti Kolegijai ir įgyvendinti Kauno miesto savivaldybės administracijos siūlymus, minimus 2012-10-12 rašte Nr. (A27V126)-R-4499.“

11.6. Savivaldybės administracija 2012-10-11 raštu Nr. R15-816-(R26-K91/2) kreipėsi į Kauno visuomenės sveikatos centrą dėl baro „B“ naudojamų stacionarių muzikos grotuvų keliamo triukšmo lygio pakartotinių matavimų.

11.7. UAB „A“ 2012-10-22 pateikė Savivaldybės administracijai triukšmo mažinimo priemonių „B“ bare planą.

12. Atsižvelgęs į tai, kad Savivaldybės administracijos duoti įpareigojimai UAB „A“ dėl triukšmo lygio mažinimo priemonių plano įgyvendinimo nebuvo efektyvūs, ir remdamasis pareiškėjų skundo Seimo kontrolieriui papildymo vėlesniais raštais (šios pažymos 5 punktas), Seimo kontrolierius 2013-05-08 raštu Nr. 4D-2012/2-1434/3D-1311 ir 2013-06-13 raštu Nr. 4D-2012/2-1434/3D-1677 kreipėsi į Kauno visuomenės sveikatos centro direktorių Gintautą Kligį, prašydamas informuoti apie pareiškėjų 2013-04-16 skundo Kauno visuomenės sveikatos centrui tyrimo rezultatus, nurodant, ar „B“ baro bei naktinių klubų „D“ ir „E“ steigėjams ir (arba) vadovams buvo taikyta administracinė atsakomybė už Triukšmo valdymo įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių triukšmo valdymą, nevykdymą arba pažeidimą.

13. Iš kartu su Kauno visuomenės sveikatos centro 2013-05-17 raštu Nr. 2-1964-7(15.24) ir pareiškėjų kartu su skundo Seimo kontrolieriui papildymo raštais pateiktų dokumentų nustatyta, kad tiek Kauno visuomenės sveikatos centro, tiek pareiškėjų užsakymu Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Kauno skyrius iš viso 7 kartus (2012-09-03, 2012-09-10, 2012-09-25, 2012-10-08, 2013-02-20, 2013-07-01, 2013-07-15) atliko akustinio triukšmo matavimus dėl „B“ baro vykdomos veiklos lauko terasoje ir „B“ baro stacionarių triukšmo šaltinių, esančių pastato, ..., viduje, daugeliu atveju konstatuojant, jog **triukšmas** pareiškėjų gyvenamosiose patalpose ir teritorijoje prie gyvenamojo namo, ..., **viršija leistinas Lietuvos higienos normos HN 33:2011 nustatytas normas.**

14. Kauno visuomenės sveikatos centro 2013-06-21 rašte Nr. 2-2464-7(15.24), be kita ko, nurodyta:

„[...] bendrai veikiant barų „B“, „E“ bei naktinio klubo „D“ stacionariams triukšmo šaltiniams po 24 val. triukšmo normos ribinius dydžius viršijo 3 dBA tik gyvenamajame kambaryje, adresu ..., o žemi dažniai viršijo ribinius dydžius nuo 50 Hz – 200 Hz dažnių juostoje gyvenamajame kambaryje, adresu Kadangi gyventojai pastoviai skundžiasi muzikiniu triukšmu ir viešosios tvarkos pažeidimais, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo [...] 27 straipsnio 2 dalimi Kauno visuomenės sveikatos centras pasiūlė Kauno miesto savivaldybei

laikinais apriboti stacionarių triukšmo šaltinių veiklą nuo 22 val. „B“, „D“ ir „E“ arba taikyti kitas triukšmo mažinimo priemones, siekiant apsaugoti gyventojų sveikatą ir aplinką, kai yra viršijami triukšmo ribiniai dydžiai. Taip pat barams „B“, „E“ bei naktiniam klubui „D“ nurodyta nedelsiant imtis priemonių, kad naudojamų įrengimų triukšmo lygis bei žemi dažniai neviršytų leistinų higienos normų HN 33:2011 ir HN 30:2009 reikalavimų, bei informuoti apie tai Kauno visuomenės sveikatos centrą. [...].“

15. Seimo kontrolieriui 2013-05-08 raštu Nr. 4D-2012/2-1434/3D-1307 Savivaldybės administracijos paprašius pateikti papildomą informaciją dėl pareiškėjų problemos, Savivaldybės administracija 2013-05-27 rašte Nr. R15-362, be kita ko, nurodė:

„[...] vadovaujantis Triukšmo prevencijos Kauno miesto viešosiose vietose taisyklių, patvirtintų Kauno miesto savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 28 d. sprendimu Nr. T-95 „Dėl triukšmo prevencijos Kauno miesto viešosiose vietose taisyklių patvirtinimo“ 29.2 punktu, Sveikatos apsaugos skyrius 2013 m. gegužės 14 d. raštu Nr. 67-2-294 [...] pareikalavo, kad iki 2013 m. gegužės 20 d. iš UAB „A“ baro „B“ terasos būtų pašalinti visi stacionaraus triukšmo šaltiniai. Sveikatos apsaugos skyrius 2013 m. gegužės 21 d. raštu Nr. (33.202)-R-2345 [...] paprašė Viešosios tvarkos skyrių organizuoti UAB „A“ baro „B“ patikrinimą ir raštu informuoti Sveikatos apsaugos skyrių, ar UAB „A“ baro „B“ direktorius vykdo minėtus reikalavimus. [...].“

UAB „A“ baro „B“ direktorius 2012 m. spalio 11 d. Sveikatos apsaugos skyriui pateikė triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių planą [...]. Sveikatos apsaugos skyriaus atstovai lankėsi UAB „A“ bare „B“ du kartus, abiem atvejais pažeidimų nebuvo nustatyta, minėtame plane nurodytos priemonės buvo įgyvendintos. Taip pat UAB „A“ baro „B“ direktorius 2013 m. balandžio 8 d. pateikė papildomus dokumentus [...], įrodančius UAB „A“ baro „B“ triukšmo prevencinių priemonių vykdymą.

[...] Savivaldybės tarybos kolegijos sprendimas dėl UAB „A“ prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo nuo 22 val. iki 8 val. nebuvo pradėtas rengti, kadangi nebuvo vykdoma pirminė triukšmo prevencijos priemonė – administracijos direktoriaus įsakymas dėl stacionaraus triukšmo šaltinio – klubo „B“ veiklos apribojimo nuo 22 val. [...].

Informuojame, kad UAB „A“ direktorius 2013 m. gegužės 10 d. Savivaldybės administracijos direktoriui yra pateikęs paraišką dėl dar vienos licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais bare ..., ..., išdavimo (prekybos laikas 0–24). Administracijos direktorius pavedęs šį klausimą teikti Savivaldybės tarybos kolegijai. Savivaldybės meras 2013 m. gegužės 15 d. gavo Narkotikų, tabako ir alkoholio departamento raštą Nr. S-(4.3-3)-1630, kuriame siūloma Kauno miesto tarybai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 18 str. 9 d., apriboti laiką, kuriuo leidžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais UAB „A“ kavinėje Administracijos direktorius pavedė Licencijų ir paslaugų skyriui rengti Savivaldybės tarybos sprendimo projektą **prieš tai apsvarsčius klausimą Savivaldybės tarybos kolegijoje.**“

16. Kartu su Savivaldybės administracijos 2013-05-27 raštu Nr. R15-36 buvo pateiktas ir Savivaldybės administracijos direktoriaus D. Ratkelio pasirašytas 2013-05-24 raštas Nr. (33.198)R-2443 Savivaldybės tarybos kolegijai (kopija), kuriame buvo siūloma rengti Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą dėl lauko terasos veiklos apribojimo po 22 val., o nustačius, kad UAB „A“ nesilaiko Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakyme nustatytų apribojimų, rengti Savivaldybės tarybos sprendimo projektą dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo. Be to, rašte buvo nurodyta, kad nauja licencija dėl prekybos alkoholiniais gėrimais pagal UAB „A“ prašymą bare Nr. ..., ..., negali būti išduota.

17. Tyrimo metu nustatyta, jog Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas 2013-05-15 rašte Nr. S-(4.3-3)1630 konstatavo, kad, 2013-05-09 atlikus patikrinimą UAB „A“ priklausančiame „B“ bare, buvo nustatyta: „[...] **alkoholinių gėrimų ar tabako gaminių prekybos vieta [...] lauko terasoje neįrengta. Tačiau UAB „A“ aptarnavo kavinės klientus lauko terasoje – kavinės klientams į lauko terasą buvo nešami alkoholiniai gėrimai, patiekalai.** [...]“

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas 2013-05-15 rašte Nr. S-(4.3-3)1630 Kauno miesto merui Andriui Kupčinskui ir Savivaldybės administracijos direktoriui D. Ratkeliui siūlė: „[...] Kauno miesto savivaldybės tarybai, vadovaujantis Alkoholio kontrolės įstatymo 18 str. 9 d., apriboti laiką, kuriuo leidžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais UAB „A“ kavinėje, ...“; tačiau, remiantis Savivaldybės išduotų galiojančių licencijų prekiauti alkoholiniais gėrimais sąrašu, 2013-05-31 ir 2013-10-02 Savivaldybės administracija UAB „A“ išdavė dar 2 licencijas, kurios suteikia teisę UAB „A“ verstis prekyba alkoholiniais gėrimais bare Nr. ... ir bare Nr. ... (...), visą parą. Sprendimas išduoti UAB „A“ 2013-05-31 licenciją Nr. ... buvo priimtas Savivaldybės tarybos kolegijos 2013-05-30 sprendimu (protokolas Nr. CP-10).

18. Savivaldybės administracija tyrimo metu Seimo kontrolieriui papildomai pateikė:

18.1. Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-06-11 įsakymą Nr. A-1769 (kopiją), kuriuo nuspręsta 2013-06-14–2013-12-31 laikotarpiu UAB „A“ kavinės-baro „B“ lauko terasos **stacionarių triukšmo šaltinių veikimą apriboti** nuo 22 val. iki 6 valandos;

18.2. *Nuolatinės darbo grupės triukšmo problemoms Kauno mieste nagrinėti* 2013-10-02, 2013-10-09, 2013-12-03, 2013-12-19 posėdžių protokolus (kopijas), iš kurių matyti, kad darbo grupės posėdžiuose buvo svarstomas klausimas dėl „B“ baro lauko terasoje fiksuojamų viešosios rimties pažeidimų ir vidinių patalpų skleidžiamo triukšmo į išorę;

18.3. Savivaldybės administracijos Sveikatos apsaugos skyriaus 2013-10-15 raštus Nr. 67-2-581 ir Nr. 67-2-582 UAB „A“ (kopijas), kuriuose, remiantis *Nuolatinės darbo grupės triukšmo problemoms Kauno mieste nagrinėti* posėdžiuose priimtais sprendimais, UAB „A“ reikalaujama nuo 2013-10-02 iki 2014-04-01 uždaryti „B“ baro lauko terasą bei iki 2014-04-01 pateikti Savivaldybės administracijos Sveikatos apsaugos skyriui „B“ baro patalpų sienų ir lauko terasos izoliavimo projektą, jame nurodant konkrečias priemones ir jų įgyvendinimo terminus;

18.4. *Nuolatinės darbo grupės triukšmo problemoms Kauno mieste nagrinėti* 2013-12-03 siūlymą Nr. 67-4-170 Savivaldybės administracijos direktoriui – kreiptis į Kauno visuomenės sveikatos centrą atlikti triukšmo lygio matavimus, „B“ barui nevykdant veiklos lauko terasoje, ir, jei būtų nustatyta, kad triukšmo ribiniai dydžiai yra viršijami, inicijuoti Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo projektą dėl stacionarių triukšmo šaltinių laikino apribojimo „B“ barui;

18.5. *Nuolatinės darbo grupės triukšmo problemoms Kauno mieste nagrinėti* 2013-12-19 siūlymą Nr. 67-4-179 Savivaldybės administracijos direktoriui – kreiptis į Kauno visuomenės sveikatos centrą prašant atlikti naktinių klubų „E“ ir „D“ keliamo triukšmo lygio matavimus.

19. Atsižvelgiant į pareiškėjų skundo turinį ir skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes, išskirtinos šios skundo dalys:

19.1. dėl lauko terasos įrengimo teisėtumo;

19.2. dėl UAB „A“ lauko terasoje vykdomos veiklos ir dėl to kylančio triukšmo;

19.3. dėl baruose įrengtų stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo ir laikino jų veiklos apribojimo;

19.4. dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo.

Su kiekviena iš nurodytų skundo dalių susijęs teisinis reglamentavimas bei išvados bus pateikiama atskirai.

Dėl lauko terasos įrengimo teisėtumo

Skundo dalies tyrimui reikšmingi teisės aktai

20. Lietuvos Respublikos įstatymai

20.1. Seimo kontrolierių įstatymas:

„12 straipsnis. Seimo kontrolierių tiriami skundai

1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.

[...]

17 straipsnis. Atsisakymas nagrinėti skundą

1. Seimo kontrolierius ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu: [...]; 6) padaro išvadą, kad skundą nagrinėti tikslinga kitoje institucijoje ar įstaigoje; [...]. 4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas. [...].“

20.2. Statybos įstatymas (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2014-01-01):

„23 straipsnis. Statybą leidžiantys dokumentai

[...] 30. Kreiptis į teismą dėl statybą leidžiančio dokumento galiojimo panaikinimo turi teisę asmenys, kurių teisės ir teisėti interesai yra pažeidžiami, šių asmenų skundų ar pranešimų pagrindu arba savo iniciatyva – Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, [...]. Bylose dėl neteisėtai išduotų statybą leidžiančių dokumentų galiojimo panaikinimo atsakovais laikomi asmenys, neteisėtai pritarę statybą leidžiančio dokumento išdavimui. [...]. 32. Už statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos pažeidimus pagal kompetenciją atsako asmenys, privalantys patikrinti statinio projektą (jam raštu pritarti) ir įgalioti išduoti statybą leidžiantį dokumentą. Žala, atsiradusi dėl neteisėtai išduoto statybą leidžiančio dokumento, atlyginama įstatymų nustatyta tvarka.“

20.3. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymas (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2014-01-01):

„8 straipsnis. Statybos valstybinės priežiūros institucija ir jos atliekamos funkcijos

1. Statybos valstybinę priežiūrą atlieka Inspekcija.

2. Statybos valstybinė priežiūra apima: [...]

2) statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo tikrinimą;

[...]

10 straipsnis. Statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo tikrinimas

1. Inspekcija statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumą tikrina pagal Inspekcijos metinius veiklos planus, taip pat viešojo administravimo subjektų, fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių pateiktų skundų ar pranešimų pagrindu.

[...]

7. Inspekcijos pareigūnas ne vėliau kaip po 5 darbo dienų nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos priima sprendimą:

1) jeigu nustatyti techninio pobūdžio ar mažareikšmiai procedūriniai pažeidimai, – pateikti statybą leidžiantį dokumentą išdavusiam viešojo administravimo subjektui privalomąjį nurodymą per jame nurodytą, bet ne ilgesnį negu vieno mėnesio terminą pašalinti nustatytus pažeidimus;

2) jeigu statybą leidžiantis dokumentas išduotas neteisėtai, – kreiptis į teismą dėl jo galiojimo panaikinimo.“

20.4. Administracinių bylų teisenos įstatymas (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2014-01-01):

„15 straipsnis. Bylos, priskirtos administracinių teismų kompetencijai

1. Administraciniai teismai sprendžia bylas dėl: [...]; 2) savivaldybių administravimo subjektų priimtų aktų ir veiksmų teisėtumo, taip pat šių subjektų atsisakymo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus teisėtumo ir pagrįstumo ar vilkinimo atlikti tokius veiksmus; [...].“

Išvados

21. Įvertinęs skundo tyrimo metu nustatytas faktines aplinkybes (šios pažymos 10.1–10.3, 11.1, 11.4 punktai), Seimo kontrolierius pažymi, kad „B“ baro lauko terasa buvo įrengta UAB „A“ 2012-07-30 gavus Savivaldybės administracijos išduotą rašytinį pritarimą statinio projektui Nr. 70-23-320, kuriuo buvo pritarta UAB „A“ eksploatuojamo stogo įrengimui, atmetus brėžinius, pagal kuriuos buvo numatytas viešojo maitinimo paslaugų zonos išplėtimas ant ketinamos įrengti terasos. Šios aplinkybės patvirtina, jog UAB „A“ lauko terasą ant ..., pastato įrengė pagal su Savivaldybės administracija suderintą projektą. Seimo kontrolierius atkreipia dėmesį, kad, nors Savivaldybės administracijos 2012-07-30 išduotas rašytinis pritarimas statinio projektui Nr. 70-23-320 yra galiojantis ir nenuginčytas, tačiau šio statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo klausimas gali būti ginčijamas. Pastebėtina, kad Savivaldybės administracijos Urbanistikos ir architektūros skyriui UAB „A“ prašymą raštu pritarti statinio projektui pateikė 2012-07-30, o rašytinis pritarimas statinio projektui Nr. 70-23-320 buvo išduotas tą pačią dieną, t. y. 2012-07-30 (šios pažymos 11.1 punktas). Be to, iš tyrimo metu surinktos medžiagos matyti, kad „B“ baras veiklą pradėjo vykdyti 2012-07-13, t. y. UAB „A“ dar net nesikreipus į Savivaldybės administraciją su prašymu dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo. Atsižvelgus į tai, kyla abejonių, ar Savivaldybės administracijai išduodant rašytinį pritarimą statinio projektui Nr. 70-23-320 buvo išsamiai įvertinti statinio paprastojo remonto projekte numatyti sprendiniai, ar tiesiog buvo pritarta jiems, nes projekte numatyti atlikti darbai jau buvo įgyvendinti.

Pažymėtina, kad Savivaldybės administracijos 2012-07-30 išduotas rašytinis pritarimas statinio projektui Nr. 70-23-320 pagal savo pobūdį yra individualus administracinis aktas, o jo galiojimo panaikinimo klausimas nepriskirtas Seimo kontrolierių kompetencijai, todėl Administracinių bylų teisenos įstatymo (šios pažymos 20.4 punktas) nustatyta tvarka šis klausimas gali būti išspręstas tik teisme.

Atsižvelgus į padarytas išvadas ir remiantis Statybos įstatyme (šios pažymos 20.2 punktas) ir Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatyme (šios pažymos 20.3 punktas) apibrėžta Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos kompetencija vertinti statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumą, Seimo kontrolieriaus nuomone, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos turėtų įvertinti Savivaldybės administracijos 2012-07-30 išduoto rašytinio pritarimo statinio projektui Nr. 70-23-320 teisėtumo klausimą, o, nustačius pažeidimus, pagal nurodytuose teisės aktuose institucijai suteiktą kompetenciją imtis veiksmų jiems pašalinti.

Remiantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 6 punktu, 17 straipsnio 4 dalimi (šios pažymos 20.1 punktas), Seimo kontrolierius daro išvadą, kad šioje skundo dalyje aptartas aplinkybes tikslinga nagrinėti Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos, todėl šios skundo dalies tyrimas nutraukiamas.

Atsižvelgęs į tai, Seimo kontrolierius šios pareiškėjų skundo dalies tyrimą nutraukia.

Dėl UAB „A“ lauko terasoje vykdomos veiklos ir dėl to kylančio triukšmo

Skundo dalies tyrimui reikšmingi teisės aktai

22. Lietuvos Respublikos įstatymai

22.1. Administracinių teisės pažeidimų kodeksas (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2014-01-01):

„178 straipsnis. *Alkoholinių gėrimų gėrimas viešosiose vietose arba girto pasirodymas viešosiose vietose*

Alkoholinių gėrimų ir kitų svaigalų, pagamintų naudojant spiritą, gėrimas gatvėse, stadionuose, skveruose, parkuose, visų rūšių visuomeniniame transporte ir kitose vietose, išskyrus prekybos ir viešojo maitinimo įmones, kuriose savivaldybių tarybų ar savivaldybių administracijų

direktorių leista pardavinėti alkoholinius gėrimus išpilstant, arba girta pasirodymas viešosiose vietose, įžeidžiant žmogaus orumą ir visuomeninę dorovę, užtraukia įspėjimą arba baudą nuo trisdešimties iki penkiasdešimties litų.

[...]

222 straipsnis. Savivaldybių vykdomosios institucijos

Savivaldybių vykdomosios institucijos nagrinėja šio kodekso [...] 178 straipsnio pirmojoje dalyje, [...] numatytas administracinių teisės pažeidimų bylas. [...].“

22.2. Triukšmo valdymo įstatymas (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2010-07-01):

„27 straipsnis. Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės

[...] 2. Siekdamas apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, kai viršijami triukšmo ribiniai dydžiai, **savivaldybių institucijos** kartu su Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija **turi teisę laikinai:**

- 1) **apriboti stacionarių triukšmo šaltinių veiklą;**
- 2) taikyti kitas triukšmo mažinimo priemones; [...].“

23. Vietos savivaldos teisės aktai.

23.1. Kauno miesto savivaldybės tarybos 2013-02-28 sprendimu Nr. T-95 patvirtintos Triukšmo prevencijos Kauno miesto viešosiose vietose taisyklės:

„4. [...] *Triukšmas* – nepageidaujami arba žmogui kenksmingi išoriniai garsai, kuriuos sukuria žmonių veikla. Pagal kilmę triukšmas skirstomas:

[...] *laisvalaikio triukšmas* – renginių, eisenų, ceremonijų ir kitos laisvalaikio veiklos (kavinių, barų, restoranų, klubų, viešbučių ir kt.) keliamas triukšmas (dainavimas, **grojimas muzikos instrumentais ar kitais garsiniais aparatais, lankytojų šūkavimas, švilpimas** ir kt.);

[...] *Viešojoji vieta* – vieša miesto erdvė (aikštės, skverai, parkai, pėsčiųjų takai, paplūdimiai ir kitos žmonių susibūrimams skirtos vietos), **į kurią turi teisę patekti visi asmenys ir kurioje būnant asmeniui keliami tam tikri elgesio reikalavimai:** gerbti ir nepažeisti kitų žmonių teisių, rimties, netrukdyti jiems.

Viešosios rimties trikdymas – **šauksmai, švilpimas, garsus dainavimas arba grojimas muzikos instrumentais ir kitokiais garsiniais aparatais, pastatų durų, transporto priemonių durelių trankymas, šunų lodymas, netvarkingos signalizacijos veikimas, transporto priemonių triukšmingas veikimas gatvėse, aikštėse, parkuose, paplūdimiuose ir kitose viešosiose vietose, o vakaro ir nakties metu – ir gyvenamosiose patalpose, įmonėse, įstaigose ar organizacijose, jeigu tai trikdo viešąją rimtį.**

[...]

29. Laisvalaikio triukšmo kontrolė:

29.1. Savivaldybės administracijai pateikus rašytinę ar žodinę informaciją apie laisvalaikio (kavinių, barų, restoranų, klubų, viešbučių ir kt.) triukšmą, Viešosios tvarkos skyrius inicijuoja tyrimą informacijos pagrįstumui nustatyti.

[...]

29.4. Jeigu įsigaliojus nutarimui administracinio teisės pažeidimo byloje dėl šių taisyklių pažeidimo, triukšmo šaltinio valdytojas neįvykdo šių taisyklių 29.2 punkte nurodytų reikalavimų, Sveikatos apsaugos skyrius rengia Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą dėl laikino stacionarių triukšmo šaltinių veiklos apribojimo ar kitų triukšmo mažinimo priemonių taikymo ir derina jį su Kauno visuomenės sveikatos centru.“

23.2. Kauno miesto savivaldybės tarybos 2003-03-13 sprendimu Nr. T-72 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos Prekybos Kauno viešosiose vietose taisyklės:

„[...] Lauko kavinė – lauke įrengtas laikinasis nesudėtingų lengvų konstrukcijų statinys be pamatų arba sukomplektuota įranga (staliukai, kėdės, skėčiai, tvorelės, pakylės, gėlinės ir kt.), kurie skirti viešojo maitinimo paslaugoms teikti.

[...]

7. Asmenys prekybą viešosiose vietose gali pradėti tik gavę Kauno miesto savivaldybės administracijos Turto valdymo departamento Licencijų ir paslaugų skyriaus (toliau – Licencijų ir paslaugų skyrius) leidimą prekiauti (teikti paslaugas) Kauno viešosiose vietose (toliau – Leidimas).

[...]

9. Prekybos viešosiose vietose būdai yra šie:

[...] 9.5. prekyba lauko kavinėse. Lauko kavinės plotas neribojamas ir nustatomas lauko kavinės vietos plane (scheme);

[...]

49. Asmenys, pažeidę Taisyklės, atsako pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.“

24. Lietuvos teismų praktika

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2009-03-13 nutarimas administracinėje byloje Nr. N-62-4320/2009:

„[...] **Viešosios vietos** apibrėžimas ATPK nėra pateikiamas, tad šiuo atveju atsižvelgtina į teismų praktikos suformuluotą minėtos sąvokos aiškinimą. [...] viešoji vieta – teismų praktikoje aiškinama kaip vieta, kurioje nusikalstamos veikos metu yra ar turi teisę lankytis kiti asmenys. Veika laikoma padaryta viešojoje vietoje nepriklausomai nuo to, ar nusikaltimo darymo vietoje kas nors buvo ar ne. Svarbu tai, kad dėl laisvo priėjimo prie tokios vietos joje bet kuriuo momentu galėjo atsirasti kiti asmenys, kurie dėl kaltininko veiksmų patirs nepatogumų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegijos nutartys Nr. 2K–670/2002, 2K–796/2007, 2K–210/2008 ir kt.). [...]“

Išvados

25. Pagal laisvalaikio triukšmo ir viešosios rimties trikdymo sąvokas, apibrėžtas *Triukšmo prevencijos Kauno miesto viešosiose vietose taisyklėse* (šios pažymos 23.1 punktas), lankytojų šūkavimas, švilpimas, garsus dainavimas, pastatų durų trankymas traktuotini kaip triukšmas, trikdantis viešąją rimtį. Iš to seka išvada, jog ne tik stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamu triukšmu, bet ir minėtaisiais lankytojų veiksmais gali būti pažeista viešoji rimtis.

Ši išvada svarbi tuo, kad nagrinėjamu (skunde nurodytu) atveju nustatyta, jog pagrindinis triukšmas, pažeidęs pareiškėjų teises į rimtį, nuo „B“ baro atidarymo 2012-07-13 buvo ne tik šio baro stacionarių triukšmo šaltinių po 22 val. skleidžiamas triukšmas, tačiau ir „B“ baro lauko terasoje besilankančių asmenų keliamas triukšmas. Šios aplinkybės patvirtinamos pareiškėjų Seimo kontrolieriui pateikta filmuota medžiaga, Kauno apylinkės teismo nutarimuose nustatytais faktais (šios pažymos 5 punktas), Kauno apskr. VPK Kauno m. Centro PK teiktais paaiškinimais (šios pažymos 8 punktas) bei Savivaldybės administracijos tyrimo metu pateiktais dokumentais.

Akcentuotina tai, kad, remiantis Triukšmo valdymo įstatymo nuostatomis (šios pažymos 22.2 punktas), siekdamas apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, savivaldybių institucijos turi teisę apriboti stacionarių triukšmo šaltinių veiklą, todėl svarbu nustatyti, ar pareiškėjų atveju Savivaldybės institucijos ėmėsi šios teisės įgyvendinimo.

Seimo kontrolierius pabrėžia, kad Savivaldybės administracija, nagrinėdama pareiškėjų 2012-08-26 kolektyvinį skundą dėl „B“ baro lauko terasoje keliamo triukšmo, ėmėsi veiksmų ir Savivaldybės administracijos Savivaldybės gydytojo tarnybos 2012-09-19 raštu Nr. 67-2-418 neribotam laikui įpareigojo „B“ baro direktorių imtis triukšmo mažinimo priemonių lauko terasoje nuo 18 val. iki 22 val. bei visiškai uždaryti terasą nuo 22 val. iki 6 val. (šios pažymos 11.4 punktas). Be to, vėliau priimtu Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-06-11 įsakymu Nr. A-1769 (šios pažymos 18.1 punktas) iki 2013-12-31 buvo apribotas „B“ baro stacionarių triukšmo šaltinių veikimas lauko terasoje. Seimo kontrolierius pastebi, kad, nors Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-06-11 įsakymu Nr. A-1769 nustatyti apribojimai dėl „B“ baro lauko terasoje stacionarių triukšmo šaltinių veikimo ir nebuvo efektyvūs, nustatyti triukšmo šaltinio valdytojui kitokius apribojimus Savivaldybės administracija neturėjo kompetencijos, nes, remiantis *Triukšmo*

prevencijos Kauno miesto viešosiose vietose taisyklių 29 punkto nuostatomis (šios pažymos 23.1 punktas), Savivaldybės administracija pirmiausia turi teisę tik apriboti stacionarių triukšmo šaltinių veiklą ir tai tik terminuotai. Šios aplinkybės patvirtina, kad, nors pareiškėjų nurodytu atveju realus triukšmo šaltinis buvo ne tiek „B“ baro lauko terasoje įrengti stacionarūs triukšmo šaltiniai, kiek būtent lauko terasoje besilankančių asmenų keliamas triukšmas, tačiau Savivaldybės administracija nustatyti UAB „A“ kitokius apribojimus, nei stacionarių triukšmo šaltinių veiklos apribojimas, teisės aktų, reglamentuojančių triukšmo valdymą, nustatyta tvarka neturėjo galimybių.

Remiantis pareiškėjų Seimo kontrolieriui pateikta filmuota medžiaga nustatyta, kad tiek 2012 metais, tiek 2013-06-01–2013-06-23 laikotarpiu „B“ baro lauko terasoje buvo pažeidžiama viešoji rimtis, kai ją savo veiksmais trikdė baro „B“ lauko terasos lankytojai. Seimo kontrolierius atkreipia dėmesį, kad „B“ baro lauko terasoje lankytojų keliamas triukšmas buvo sąlygotas UAB „A“ sudarytomis galimybėmis lankytojams sėdėti, užkandžiauti ir vartoti alkoholinius gėrimus lauko terasoje. Nors „B“ baro lauko terasos įrengimo projekte brėžiniai, pagal kuriuos buvo numatytas viešojo maitinimo paslaugų zonos išplėtimas panaudojant terasą, buvo atmesti (šios pažymos 11.4 punktas), o UAB „A“ Savivaldybės administracijai teigė nevykdanti veiklos „B“ baro lauko terasoje, akivaizdu, jog viešojo maitinimo paslaugos lauko terasoje buvo teikiamos. Tai patvirtina Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento 2013-05-15 rašte Nr. S-(4.3-3)1630 nurodyti faktai (šios pažymos 17 punktas). Vadinas, galima teigti, jog, nors UAB „A“ ir nebuvo leista „B“ baro lauko terasoje įrengti maitinimo paslaugos zonos ir teikti maitinimo paslaugas, tačiau tokia veikla buvo realiai vykdoma.

Pastebėtina, kad, atsižvelgiant į viešosios vietos apibrėžimą, kuris įtvirtintas *Triukšmo prevencijos Kauno miesto viešosiose vietose taisyklėse* (šios pažymos 23.1 punktas) bei išaiškintas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo formuojamoje praktikoje (šios pažymos 24 punktas), „B“ baro lauko terasa, nors įrengta ant privačios nuosavybės teise priklausančio pastato stogo, tačiau laikytina esanti viešojoje vietoje. Tyrimo metu Savivaldybės administracija Seimo kontrolieriui nepateikė duomenų, kad UAB „A“ būtų buvęs išduotas leidimas prekiauti (teikti paslaugas) Kauno viešosiose vietose, kaip tai įpareigoja *Prekybos Kauno viešosiose vietose taisyklių* nuostatos (šios pažymos 23.2 punktas), nors, Seimo kontrolieriaus nuomone, *Prekybos Kauno viešosiose vietose taisyklių* nuostatos bendrovei „A“ nagrinėjamu atveju turėjo būti taikomos. Seimo kontrolierius pabrėžia, jog tyrimo metu nebuvo nustatyta, kad Savivaldybės administracija būtų nagrinėjusi ir priėmusi išvadas dėl UAB „A“ veiklos lauko terasoje teisėtumo šiuo aspektu.

Kadangi „B“ baro lauko terasa, Seimo kontrolieriaus manymu, priskirtina viešai vietai, todėl UAB „A“ neturėjus leidimo prekiauti (teikti paslaugas) Kauno viešosiose vietose, alkoholinių gėrimų vartojimas „B“ baro lauko terasoje turėjo būti laikomas alkoholinių gėrimų vartojimu viešojoje vietoje, kaip tai traktuotina pagal Administracinių teisės pažeidimų kodekso 178 straipsnio nuostatas (šios pažymos 22.1 punktas), o už šiuos pažeidimus Savivaldybės administracija Administracinių teisės pažeidimų kodekso 222 straipsnio (šios pažymos 22.1 punktas) pagrindu galėjo (turėjo) pažeidimus padariusiems asmenims surašyti administracinio teisės pažeidimų protokolus. Seimo kontrolierius daro išvadą, kad, Savivaldybės administracijai neįvertinus ir šio aspekto, nebuvo užtikrintas teisės aktų vykdymas.

Atsižvelgęs į išdėstytas išvadas, Seimo kontrolierius konstatuoja, kad Savivaldybės administracija, nors nagrinėjo ir įvertino pareiškėjų problemą bei nustatė „B“ baro lauko terasoje įrengtų stacionarių triukšmo šaltinių veiklos apribojimą, tačiau nesiėmė visų pagal savo kompetenciją galimų atlikti veiksmų dėl UAB „A“ lauko terasoje vykdytos veiklos bei neužkirsto kelio triukšmo, kurį kėlė „B“ baro lauko terasos lankytojai, atsiradimo. Įvertinus tai, ši pareiškėjų skundo dalis pripažįstama pagrįsta.

Dėl baruose įrengtų stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo ir laikino jų veiklos apribojimo

Skundo dalies tyrimui reikšmingi teisės aktai

26. Lietuvos Respublikos įstatymai

26.1. Vietos savivaldos įstatymas (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2014-01-07):

„6 straipsnis. Savarankiškosios savivaldybių funkcijos

Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos:

[...] 35) savivaldybėms priskirtas triukšmo prevencijos ir triukšmo valstybinio valdymo įgyvendinimas; 36) sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas, švaros ir tvarkos viešose vietose užtikrinimas; [...].“

26.2. Triukšmo valdymo įstatymas (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2010-07-01):

„3 straipsnis. Pagrindiniai triukšmo valdymo principai ir priemonės

1. Pagrindiniai triukšmo valdymo principai:

1) žmogaus apsauga nuo triukšmo – joks asmuo neturi būti veikiamas tokio lygio triukšmo, dėl kurio kyla pavojus jo gyvybei ir sveikatai;

2) žmogaus gyvenimo kokybės užtikrinimas;

[...]

13 straipsnis. Savivaldybių institucijų kompetencija

[...] 3. Savivaldybių institucijos privalo reikalauti, kad:

1) triukšmo šaltinių valdytojai tikslintų ir keistų triukšmo prevencijos veiksmų planus ir juos įgyvendintų, tikslintų ir keistų triukšmo šaltinių naudojimo trukmę ir konkretų šių šaltinių veiklos pradžios ir pabaigos laiką; [...].“

27. Vietos savivaldos teisės aktai

Kauno miesto savivaldybės tarybos 2013-02-28 sprendimu Nr. T-95 patvirtintos Triukšmo prevencijos Kauno miesto viešosiose vietose taisyklės:

„[...] 6. Siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, **kai viršijami triukšmo ribiniai dydžiai**, Kauno miesto savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija) kartu su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija – Kauno visuomenės sveikatos centru **turi teisę laikinai**:

6.1. **apriboti stacionarių triukšmo šaltinių veiklą;**

6.2. **taikyti kitas** Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu numatytas **triukšmo mažinimo priemones**;

[...]

17. Savivaldybės administracijos ar Kauno visuomenės sveikatos centro raštišku reikalavimu triukšmo šaltinio valdytojai privalo tikslinti ir keisti triukšmo prevencijos priemonių planus ir juos įgyvendinti, tikslinti ir keisti triukšmo šaltinių naudojimo trukmę ir konkretų šių šaltinių veiklos pradžios ir pabaigos laiką.

[...]

29. Laisvalaikio triukšmo kontrolė:

[...]

29.2. Viešosios tvarkos skyrius nustatęs, kad informacija pagrįsta, **persiunčia ją Sveikatos apsaugos skyriui, kuris reikalauja, kad triukšmo šaltinių valdytojas taikytų triukšmo prevencijos ir mažinimo priemones, tikslintų ir keistų triukšmo šaltinių naudojimo trukmę ir konkretų šių šaltinių veiklos pradžios ir pabaigos laiką, ir nustato reikalavimo įvykdymo terminą.** [...].“

28. Lietuvos teismų praktika

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004-12-13 išvada byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03:

„[...] Konstitucinis Teismas 2004-07-01 nutarime konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas. Konstitucinis Teismas taip pat yra konstatavęs, kad valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, [...] teisės aktuose reglamentuojant piliečių

prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą ir kt. (Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d. nutarimas).“

Išvados

29. Esminė pirminiame skunde ir vėlesniuose jo papildymo raštuose nurodoma problema yra susijusi su triukšmo lygio pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje viršijimu, todėl Seimo kontrolierius šio tyrimo metu analizavo, ar Savivaldybės administracija ėmėsi pakankamų priemonių, siekdama kuo operatyviau išspręsti pareiškėjams aktualią problemą.

Vietos savivaldos įstatyme savivaldybės institucijoms yra priskirtos savarankiškos funkcijos triukšmo prevencijos ir triukšmo valstybinio valdymo įgyvendinimo bei higienos taisyklių laikymosi kontrolės organizavimo srityse (šios pažymos 26.1 punktas). Remiantis šiais įgaliojimais bei siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Triukšmo valdymo įstatyme įtvirtintų pagrindinių triukšmo valdymo principų (šios pažymos 26.2 punktas), savivaldybės institucijos turi įvertinti aplinkybes dėl triukšmo lygio galimo viršijimo. Atkreiptinas dėmesys, kad savivaldybės institucijoms pagrindu taikyti konkrečias priemones triukšmo lygiui sumažinti laikytinas faktas, jog triukšmas, dėl kurio skundžiamasi, viršija ribinius dydžius (*Triukšmo prevencijos Kauno miesto viešosiose vietose taisyklių* 6 punktas, šios pažymos 27 punktas).

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Savivaldybės administracija, nagrinėdama pareiškėjų 2012-07-30 skundą dėl „B“ baro keliamo triukšmo, kreipėsi į Kauno visuomenės sveikatos centrą su prašymu atlikti triukšmo šaltinių lygio matavimo tyrimus (šios pažymos 9 ir 11.6 punktai). Seimo kontrolierius pažymi, kad tyrimo metu taip pat buvo nustatyta, jog 2012–2013 metų laikotarpiu Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Kauno skyrius akustinio triukšmo matavimus dėl „B“ baro veiklos atliko net 7 kartus ir daugeliu atvejų triukšmo lygis viršijo leistinas higienos normas (šios pažymos 13 punktas). Todėl, Seimo kontrolieriaus nuomone, pagrindas Savivaldybės administracijai apriboti UAB „A“ stacionarių triukšmo šaltinių veiklą buvo pakankamas, ką Savivaldybės gydytojo tarnyba 2012-09-19, remdamasi *Triukšmo prevencijos Kauno miesto viešosiose vietose taisyklių* 29.2 punktu (šios pažymos 27 punktas), ir atliko (šios pažymos 9 ir 11.4 punktai). Be to, konstatuotina, kad tyrimo metu surinkta medžiaga patvirtina, jog Savivaldybės administracija įpareigojo UAB „A“ pateikti triukšmo mažinimo prevencinių priemonių planą, kontroliavo jo įgyvendinimą (šios pažymos 10.6 punktas). Tačiau, vertindamas Savivaldybės administracijos veiksmus, nagrinėjant pareiškėjų vėlesnius skundus ne tik dėl „B“ baro lauko terasos veiklos 2013 metų vasaros sezonu, bet ir dėl „B“ baro, naktinių klubų „D“ ir „E“ veiklos metu stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamų žemų dažnių, Seimo kontrolierius daro išvadą, kad priemonės, kurių ėmėsi Savivaldybės administracija (šios pažymos 15 ir 18.3–18.5 punktai), nebuvo pakankamos, nes iki šiol įvairioms institucijoms teikiami pareiškėjų nusiskundimai dėl ... pastatuose įsikūrusių įmonių veiklos keliamo triukšmo neleidžia teigti buvus užtikrintas pareiškėjų teises į ramią aplinką.

Įvertinęs nustatytas aplinkybes, Seimo kontrolierius konstatuoja, kad šiuo aspektu Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmuose konstatuoti buvus biurokratizmą nėra pagrindo, bet yra netoleruotina tokia situacija, kai daugiau nei dvejus metus Savivaldybės administracija neranda pareiškėjų skunduose nurodytos problemos tinkamo ir efektyvaus sprendimo būdo, o pareiškėjų teisės į ramią ir saugią aplinką yra nuolat pažeidžiamos. Tuo remiantis laikytina, kad tokiu Savivaldybės administracijos neveikimu yra pažeidžiamas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas atsakingo valdymo principas, numatantis, kad valdžia tarnauja žmonėms (šios pažymos 28 punktas). Atsižvelgęs į tai, Seimo kontrolierius mano, kad dabartinėje pareiškėjų problemos sprendimo stadijoje, kai siekiama nustatyti konkrečius triukšmo šaltinius, skleidžiančius žemus dažnius, kurie girdimi pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje, Savivaldybės administracija turėtų imtis visų įmanomų priemonių kuo operatyviau išspręsti klausimą dėl „B“ baro ir (ar) naktinių klubų „D“ bei „E“ stacionarių triukšmo šaltinių laikino apribojimo (šios pažymos 18.4 punktas), nepaisant to, kad reikalavimą pateikti „B“ baro patalpų sienų ir lauko terasos izoliavimo projektą UAB „A“ įpareigota įvykdyti iki 2014-04-01.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, Seimo kontrolierius šią pareiškėjų skundo dalį pripažįsta pagrįsta.

Dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo

Skundo dalies tyrimui reikšmingi teisės aktai

30. Lietuvos Respublikos įstatymai

30.1. Seimo kontrolierių įstatymas

„12 straipsnis. Seimo kontrolierių tiriami skundai

[...]

2. **Seimo kontrolieriai netiria** Respublikos Prezidento, Seimo narių, Ministro Pirmininko, Vyriausybės (kaip kolegialios institucijos), valstybės kontrolieriaus ir Konstitucinio Teismo bei kitų teismų teisėjų veiklos, **savivaldybių tarybų (kaip kolegialių institucijų) veiklos.**

17 straipsnis. *Atsisakymas nagrinėti skundą*

1. Seimo kontrolierius ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu: [...]

4) skunde nurodytų aplinkybių tyrimas nepriklauso Seimo kontrolieriaus kompetencijai; [...]

4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas. [...].“

30.2. Vietos savivaldos įstatymas (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2014-01-07):

„4 straipsnis. *Vietos savivaldos principai*

Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra:

[...]

8) **bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo.** Savivaldybės institucijų priimti sprendimai bendruomenės interesais neturi pažeisti įstatymų garantuotų atskirų gyventojų teisių;

[...]

12) **žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo ir gerbimo.** Savivaldybės institucijų ar valstybės tarnautojų priimami sprendimai turi nepažeisti žmogaus orumo, jo teisių ir laisvių, lygių galimybių.

[...]

17 straipsnis. *Savivaldybės tarybos kolegija*

1. Savivaldybės taryba savo įgaliojimų laikui iš tarybos narių gali sudaryti savivaldybės tarybos kolegiją (toliau – kolegija).

[...]

3. Kolegija yra savivaldybės tarybos patariamasis organas.“

30.3. Alkoholio kontrolės įstatymas (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2013-05-07):

„18 straipsnis. *Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais tvarka*

[...]

9. Savivaldybių tarybos, atsižvelgdamos į prekybos alkoholiniais gėrimais vietą, gyventojų, bendrijų, bendruomenių ar jų atstovų, visuomeninių organizacijų ar kitų institucijų raštu pareikštą nuomonę, policijos komisariatų pasiūlymus, turi teisę riboti laiką, kuriuo leidžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais, neišduoti licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais.“

31. Vietos savivaldos teisės aktai

Kauno miesto savivaldybės tarybos 2013-02-28 sprendimu Nr. T-95 patvirtintos Triukšmo prevencijos Kauno miesto viešosiose vietose taisyklės:

„[...]

29. Laisvalaikio triukšmo kontrolė:

[...]

29.3. Jeigu per nustatytą terminą Sveikatos apsaugos skyriaus reikalavimas neįvykdomas, Viešosios tvarkos skyrius pradeda administracinio teisės pažeidimo bylos teiseną dėl šių taisyklių pažeidimo.

29.4. Jeigu įsigaliojus nutarimui administracinio teisės pažeidimo byloje dėl šių taisyklių pažeidimo, triukšmo šaltinio valdytojas neįvykdo šių taisyklių 29.2 punkte nurodytų reikalavimų, Sveikatos apsaugos skyrius rengia Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą dėl laikino stacionarių triukšmo šaltinių veiklos apribojimo ar kitų triukšmo mažinimo priemonių taikymo ir derina jį su Kauno visuomenės sveikatos centru.

29.5. Jeigu triukšmo šaltinio valdytojas prekiauja alkoholiniais gėrimais ir nevykdo Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo laikinai apriboti stacionaraus triukšmo šaltinio veiklą ar taikyti kitas triukšmo mažinimo priemones, Kauno miesto savivaldybės administracijos Licencijų ir paslaugų skyrius rengia Tarybos sprendimo dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo projektą Sveikatos apsaugos skyriaus teikimu.“

Išvados

32. Iš skundo ir jo papildymo raštų Seimo kontrolieriui turinio matyti, kad, kaip vienas iš pagrindų, kuriuo remiantis, pareiškėjų nuomone, būtų galimybė išspręsti kylančio triukšmo problemą, buvo nurodytas prekybos alkoholiniais gėrimais „B“ bare laiko apribojimas. Atsižvelgiant į šią skundo aplinkybę, pažymėtina, kad, nors pareiškėjai ir buvo kreipęsi į Savivaldybės administraciją prekybos alkoholiniais gėrimais „B“ bare laiko apribojimo klausimu (šios pažymos 10.4 punktas), tačiau, be UAB „A“ dar 2012-07-04 išduotos licencijos Nr. ..., Savivaldybės administracija UAB „A“ 2013 m. išdavė dar dvi licencijas verstis prekyba alkoholiniais gėrimais nuo 00 iki 24 val. (šios pažymos 17 punktas). Vertinant šias aplinkybes pirmiausia pabrėžtina tai, kad tyrimo metu nustatyta, jog Savivaldybės administracija tiek 2012-10-12 rašte Nr. (A27V126)-R-449 (šios pažymos 10.4 punktas), tiek 2013-05-24 rašte Nr. (33.198)R-2443 (šios pažymos 16 punktas) Savivaldybės tarybos kolegijai siūlė rengti Savivaldybės tarybos sprendimo projektą dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo, jei UAB „A“ nesilaikys Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakyme nustatytų apribojimų. Tai patvirtina, kad Savivaldybės administracija teikė Savivaldybės tarybos kolegijai, kuri pagal Vietos savivaldos įstatymo nuostatas (šios pažymos 30.2 punktas) yra kolegialus savivaldybės tarybos patariamasis organas, svarstyti klausimą dėl prekybos alkoholiniais gėrimais „B“ bare laiko apribojimo. Be to, remiantis *Triukšmo prevencijos Kauno miesto viešosiose vietose taisyklių* 29 punkto nuostatomis (šios pažymos 31 punktas), Savivaldybės tarybos sprendimo dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo projektas gali būti rengiamas tik tuo atveju, jei triukšmo šaltinio valdytojas, kuris prekiauja alkoholiniais gėrimais, nevykdo Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo laikinai apriboti stacionaraus triukšmo šaltinio veiklą ar taikyti kitas triukšmo mažinimo priemones.

Pagal Alkoholio kontrolės įstatymo 18 straipsnio 9 dalį (šios pažymos 30.3 punktas) būtent savivaldybių taryboms suteikta teisė spręsti dėl laiko, kuriuo leidžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais, ribojimo pagal gyventojų, bendrijų, bendruomenių ar jų atstovų, visuomeninių organizacijų ar kitų institucijų raštu pareikštą nuomonę. Kadangi, pagal Seimo kontrolierių įstatyme Seimo kontrolieriams suteiktą kompetenciją, Seimo kontrolieriai negali vertinti savivaldybių tarybų (kaip kolegialių institucijų) veiklos (šios pažymos 30.1 punktas), nagrinėjamu atveju Seimo kontrolierius nevertina Savivaldybės tarybos kolegijos 2012-10-16 ir 2013-05-30 priimtų sprendimų (šios pažymos 11.5 ir 17 punktai) pagrįstumo.

Nors ir nevertindamas šio klausimo iš esmės, Seimo kontrolierius pažymi, kad nagrinėjamu atveju svarbu pabrėžti Vietos savivaldos įstatyme įtvirtintus *žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo ir gerbimo bei bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo* principus, kuriais savo veikloje privalo vadovautis savivaldybių institucijos. Būtent šių principų įgyvendinimas, Seimo kontrolieriaus nuomone, yra esminis aspektas, į kurį turėtų atsižvelgti Savivaldybės

institucijos, sprendamos klausimus, susijusius su pareiškėjams aktualia triukšmo problema. Seimo kontrolierius taip pat akcentuoja, kad, nors turi būti siekiama interesų pusiausvyros, tačiau nagrinėjamu atveju, nepasiteisinus triukšmo mažinimo priemonių įgyvendinimo planui, Savivaldybėje turi būti sprendžiamas klausimas dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo.

Remiantis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3 punktu bei to paties straipsnio 4 dalimi (šios pažymos 30.1 punktas), Seimo kontrolierius šios pareiškėjų skundo dalies tyrimą nutraukia.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

33. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, Seimo kontrolierius nusprendžia:

33.1. [...] gyvenamųjų namų gyventojų skundo dalies dėl „B“ baro lauko terasos įrengimo teisėtumo tyrimą nutraukti;

33.2. [...] gyvenamųjų namų gyventojų skundo dalį dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų, sprendžiant klausimą dėl UAB „A“ vykdomos veiklos lauko terasoje ir dėl to kylančio triukšmo, pripažinti pagrįsta;

33.3. [...] gyvenamųjų namų gyventojų skundo dalį dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų, sprendžiant klausimą dėl baruose įrengtų stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo ir laikino jų veiklos apribojimo, pripažinti pagrįsta;

33.4. [...] gyvenamųjų namų gyventojų skundo dalies dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų, sprendžiant klausimą dėl UAB „A“ prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo, tyrimą nutraukti.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

34. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 6, 14 ir 17 punktais, Seimo kontrolierius rekomenduoja:

34.1. Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriui Dainiui Ratkeliui:

34.1.1. atsižvelgiant į šios pažymos 25 punkte pateiktas išvadas, pavesti atsakingiems Kauno miesto savivaldybės administracijos tarnautojams arba *Nuolatinei darbo grupei triukšmo problemoms Kauno mieste nagrinėti* išanalizuoti aplinkybes dėl „B“ baro lauko terasoje vykdytos veiklos teisėtumo, įpareigojant pateikti Savivaldybės administracijos direktoriui siūlymus dėl veiklos „B“ lauko terasoje uždraudimo arba teisės aktų nuostatomis pagrįstų įpareigojimų UAB „A“ nustatymo, jei UAB „A“ ir toliau sieks eksploatuoti ant ..., pastato stogo įrengtą lauko terasą;

34.1.2. atsižvelgiant į šios pažymos 29 punkte pateiktas išvadas, imtis priemonių užtikrinti, kad, Kauno visuomenės sveikatos centrui pateikus atliktus akustinio triukšmo lygio matavimus dėl „B“ baro ir naktinių klubų „D“ bei „E“ stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo ir esant pagrindui, kuo operatyviau būtų sprendžiamas baro „B“ baro ir (ar) naktinių klubų „D“ bei „E“ stacionarių triukšmo šaltinių veiklos laikino apribojimo klausimas, priimant dėl to Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą;

34.1.3. atsižvelgiant į šios pažymos 32 punkte pateiktas išvadas ir „B“ barui bei (ar) naktiniams klubams „D“ ir „E“ nevykdant nurodymų dėl laikino stacionarių triukšmo šaltinių veiklos apribojimo ar atsisakant taikyti kitas triukšmo mažinimo priemones, inicijuoti Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimo dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko minėtiesiems ūkio subjektams laikino apribojimo projektą;

34.2. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininkei Laurai Nalivaikienei – išnagrinėti šios pažymos 21 punkte pateiktas išvadas ir įvertinti Kauno miesto savivaldybės administracijos 2012-07-30 išduoto rašytinio pritarimo statinio projektui Nr. 70-23-320 teisėtumo klausimą, o, nustačius pažeidimų, pagal

Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos teisės aktuose suteiktą kompetenciją imtis veiksmų jiems pašalinti.

Apie rekomendacijų vykdymą prašytume Seimo kontrolierių ir pareiškėjus informuoti **iki 2014-03-14**.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys